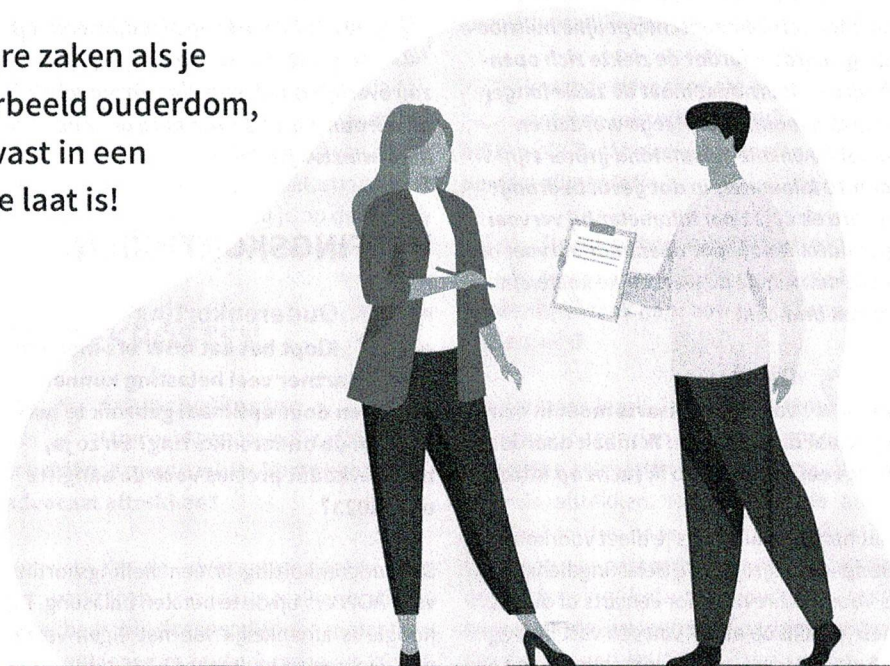

Levenstestament: wat, waarom en hoe?

Wie regelt je financiële en andere zaken als je dat niet meer kunt door bijvoorbeeld ouderdom, ziekte of een ongeval? Leg dat vast in een levenstestament, vóórdát het te laat is!

In een testament regel je zaken voor na je overlijden. Bijvoorbeeld wie wat erft. Maar er kan tijdens je leven een moment komen dat je zelf niet meer in staat bent om je eigen (financiële) zaken te regelen. Bijvoorbeeld door dementie, ziekte of een ongeval. Daarvoor kun je vastleggen wie welke beslissingen mag nemen als je dat zelf niet meer kunt. Hiervoor bestaat het levenstestament. Een levenstestament is altijd verstandig, of je nu jong bent of al gepensioneerd, alleenstaande bent of een partner hebt.

Als je niets regelt

Heb je niets vastgelegd, dan kunnen anderen niet zomaar de zaken van je overnemen. Zelfs je partner kan lang niet altijd namens jou handelen zonder je voorafgaande medewerking! Natuurlijk kan je familie via de kantonrechter een zogenaamde 'onder-

bewindstelling' of 'ondercuratelestelling' aanvragen. Daar kleven stevige nadelen aan. Om te beginnen heb je zelf geen inspraak over de persoon die tot bewindvoerder of curator wordt benoemd. Ook duurt de procedure in veel gevallen langer dan wenselijk, vaak enkele maanden. Binnen deze procedure moet de bewindvoerder of curator jaarlijks verplicht rekening en verantwoording afleggen aan de rechter, ook als dat de echtgeno(o)t(e) is. Is sprake van gemeenschap van goederen, dan moet dus ook het eigen vermogen in de verantwoording worden meegenomen! Nog een nadeel: bewindvoerders en curatoren mogen in de regel geen schenkingen doen. Er kan dus niet meer worden bespaard op erfbelasting of eigen bijdrage Wlz. Kortom, je doet er goed aan om de zaken te regelen zolang je nog je volle geestelijke vermogens bezit. 'Wilsbekwaamheid' noemen juristen dat.

Ga naar de notaris

Veel zaken die je in een levenstestament vastlegt, mag je ook zonder notaris regelen. Maar dan kan het moeilijker zijn voor de gevolmachtigde om te bewijzen dat de gegeven volmacht echt is. Door de notariële toets kan bovendien worden aangetoond dat je ten tijde van het opstellen van het levenstestament nog wilsbekwaam was. Onze voorkeur heeft daarom een notarieel levenstestament. De kosten hiervoor variëren behoorlijk en liggen in de regel tussen €300 en €1.400. Echtparen zijn goedkoper uit als ze kiezen voor een levenstestament voor 2 personen in plaats van 2 aparte levenstestamenten.

Kijk op www.degoedkoopstefnotaris.nl voor een goedkope notaris in de buurt. Kies een notaris die ervaring heeft met het opstellen van

levenstestamenten. En maak vooraf een schriftelijke prijsafpraak.

Afspraken in levenstestament

In een levenstestament kun je onder andere het volgende regelen:

- **het aanwijzen van een of meer vertrouwenspersonen/gemachtigden, contactpersoon voor artsen**

Leg goed vast welke beslissingen de vertrouwenspersonen/gemachtigden zonder overleg mogen nemen en voor welke zij moeten overleggen met andere betrokkenen of deskundigen.

- **het aanwijzen van iemand aan wie gemachtigden verantwoording moeten afleggen**
- **het regelen van bankzaken**
- **het beleggen van vermogen**
- **de aan- en verkoop van de eigen woning en overig onroerend goed**
- **het vestigen van een hypotheek**
- **het aanvaarden of verwerpen van erfenissen**
- **het regelen van belastingzaken**
- **het namens jou voeren van gerechtelijke procedures**
- **het doen van schenkingen**

Als in de notariële machtiging is opgenomen dat gemachtigden deze schenkingen mogen doen, kun je schenken en aldus op erfbelasting besparen en een hoge eigen bijdrage voor het verzorgingstehuis (eigen bijdrage Wlz) voorkomen. Je kunt die schenkingen beperken tot het doen aan (klein-)kinderen.

- **het geven van instructies aan de aangewezen personen**

- **het regelen van waarneming en opvolging in de onderneming**

- **het vastleggen van wensen rond medische behandelingen, reanimatie, euthanasie**

Bespreek je wensen en de formulering hiervan in je levenstestament met degene(n) die je machtigt om medische beslissingen voor jou te nemen en met je huisarts.

- **het geven van toestemming voor het gebruik van wachtwoorden en de vindplaats van die wachtwoorden**

- **je wensen voor de inboedel bij opname in een verpleeghuis**

Zie ook de handige checklist levenstestament op www.notaris.nl/levenstestament

Je kunt alleen zelf een notaris vragen om een levenstestament op te maken. Laat deze opstellen vóórdat je geestelijke vermogens te ver zijn aangetast. Je kunt dit testament later weer wijzigen, zo lang je geestelijk nog in orde bent.

Vertel je naasten over het levenstestament en de inhoud daarvan. En zorg ervoor dat degenen die je in je levenstestament hebt aangewezen, weten waar je je administratie bewaart.

Kies voor vertrouwde personen

Natuurlijk wijs je in je levenstestament personen aan die je vertrouwt. Je echtgeno(o)t(e) of partner ligt het meest voor de hand. Maar ook je kinderen of een goede kennis kun je tot je gevolmachtigde benoemen. Je

kunt iemand anders als opvolgend gevolmachtigde benoemen. Dit is voor de situatie waarbij je echtgeno(o)t(e)/partner de rol van gevolmachtigde niet kan of wil vervullen, bijvoorbeeld als je alleen komt te staan. Je kunt het risico op misbruik van de volmacht beperken door 2 of meer personen samen gevolmachtigd te maken. Bespreek met de betreffende personen of zij bereid zijn die taken op zich te nemen. Eventueel kun je laten opnemen dat het levenstestament pas in werking treedt vanaf het moment dat door een arts schriftelijk is verklaard dat je niet meer in staat bent je belangen op een juiste wijze te behartigen en je wil te bepalen. Overigens zal je eigen (huis)arts een dergelijke verklaring waarschijnlijk niet willen afleggen, vanwege privacyaspecten. In deze situatie kan de Vereniging van Indicerende Artsen (VIA) worden geraadpleegd en zal een arts aangesloten bij deze vereniging zich uitlaten over je wilsbekwaamheid. In de praktijk zijn artsen echter lang niet altijd bereid om mee te werken aan zo'n verklaring, juist vanwege de grote juridische implicaties. Sommige notarissen raden het opnemen van zo'n eis daarom af. Ook kun je vastleggen dat de gevolmachtigde rekening en verantwoording moet afleggen aan een door jou aangewezen toezichthouder. Leg ook vast hoe dat toezicht uitgevoerd wordt, bijvoorbeeld als de toezichthouder erom vraagt, of periodiek).

Inschrijven in register

De notaris kan je levenstestament aanmelden bij het Centraal Levenstestamentenregister (CLTR, 0900-1144114, 25 cpm). Inschrijving van het levenstestament bij het CLTR is niet verplicht, maar kan wel handig zijn. Als een van je naasten wil weten of je een levenstestament hebt en waar dat te vinden is, kan elke willekeurige notaris dit voor hen nagaan bij het CLTR. De inschrijving kost €5,50 excl. btw. Zie ook www.notaris.nl/levenstestament

Check of je levenstestament en testament goed op elkaar afgestemd zijn. Zijn de personen die je daarin hebt aangewezen dezelfde? Zijn de rechten die gevolmachtigden hebben gelijk? Waarom wel of niet? Maak een weloverwogen keuze.

ZORGVERKLARING

Aanvullend op je levenstestament, kun je je wensen rond medische behandelingen ook vastleggen in een zogenoemde Zorgverklaring. Dat is een persoonlijk document, waarmee je op een wettelijk erkende wijze en tot in detail je wensen over medische behandeling en verzorging schriftelijk vastlegt. In een Zorgverklaring machtigt je een gevolmachtigde om beslissingen voor te nemen wanneer je hier zelf niet meer toe in staat bent. Overleg dit met je huisarts.

Kijk op www.zorgverklaring.nl voor meer informatie.